

створення лекційних презентацій. Відеоінформація дозволяла в деякій мірі донести студентам і деталі практичних навичок.

В той же час спілкування на відстані робило неможливим індивідуальні контакти, об'єктивний контроль за засвоєнням матеріалу. Передбачалися високі вимоги до самоорганізації та самоконтролю тих, хто навчається. Але це було не завжди. Необхідно проведення підвищення особистісної мотивації викладачів до освоєння нових технологій.

Створення дистанційних курсів вимагає від викладачів копійки, цікавої роботи, пов'язаної з використанням новітніх технологій. Ще одним ефективним напрямком може бути створення електронних підручників; курсів дистанційного навчання за програмами хірургії.

Таким чином, загальна картина розвитку дистанційного навчання є досить різноманітною. Використання сучасних досягнень, підвищення ІТ-рівня всіх учасників навчального процесу, корегування недоліків – основні напрямки подальшого розвитку. Багато що залежить від самого студента, від його вміння організувати себе і освоїти матеріал. Для дистанційного навчання передбачені форми контролю аналогічні очній формі; можливе обмежене відвідування певних занять по засвоєнню практичних навичок особисто.

Перелік посилань:

1. Скиба В.В., Стадник В.Я., Яцишин І.В. Використання додатку Googleclassroom в організації самостійної роботи студентів при вивченні хірургії //Інноваційний потенціал сучасної освіти та науки : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції. – К., 2020. – С.233-235.
2. Щодо організації дистанційного навчання : Лист МОН України № 1/9-609 від 02 листопада 2020 року.
3. Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ МОН України № 466 від 25.04.2013 року.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ З ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ «МЕДИЧНА ХІМІЯ» У НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Сліпчук В.Л., Токменко І. І.

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця,
м. Київ, Україна**

slipchukvl@gmail.com, tokmenko.inna.07@gmail.com

Ключові слова: дистанційне навчання, медична хімія, професійна підготовка, фахівець з фізичної реабілітації.

Вступ. Професійна підготовка фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія» в умовах дистанційного навчання набуває пріоритетного значення, оскільки істотно сприяє подальшому розвитку охорони здоров'я населення, збереженню й зміцненню здоров'я людей, адаптації до

оточуючих умов, підвищенню рівня рухової активності населення різного віку та з різними можливостями та запобіганню різноманітним захворюванням.

В Україні постійно зростає число людей, які потребують відновлення здоров'я, втраченого з різних причин, а саме: постраждали внаслідок АТО, як військовослужбовці так і звичайні громадяни, більшість з яких - молоді люди працездатного віку; спортсмени-інваліди, оскільки спорт став одним з видів професійної діяльності; соціально неадаптовані інваліди [1].

Матеріали та методи. платформи для дистанційного навчання Neuron та LIKAR_NMU, платформа ZOOM, тестування, опитування.

Результати та їх обговорення. В Національному медичному університеті імені О.О. Богомольця професійна підготовка фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія» має порівняно невелику історію (з вересня 2017 р.) і здійснюється на основі науково обгрунтованої організації процесу освіти, враховуючи досвід передових країн світу і регіональних особливостей, що притаманні Україні. Під час карантину, спричиненого пандемією коронавірусу COVID-19, платформи Neuron та LIKAR_NMU є вкрай актуальними і дають поштовх учасникам освітнього процесу до дистанційного навчання, наукових педагогічних досліджень та теоретичних узагальнень, а також прикладних розробок і їх активного використання у вищій школі. Платформи Neuron та LIKAR_NMU розширюють інтерактивний контент, сприяють розробці індивідуальних маршрутів опанування програмою, зокрема з навчальної дисципліни «Медична хімія» для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія». Дисципліна «Медична хімія» включає великий об'єм теоретичного матеріалу, який ускладнено практичними і розрахунковими задачами та завданнями [2]. Об'ємні теми та курси помітно знижують мотивацію студентів очної (денної) форми навчання вищих закладів медичної освіти. Тому перед сучасними викладачами існує завдання постійного вдосконалення курсу з метою підвищення ефективності освітнього процесу завдяки оптимізації кількості та якості навчальних матеріалів, а також розробки та впровадження нових методик їхнього викладання. Структура курсу «Медична хімія» в умовах дистанційного навчання об'єднує: підручники, календарно-тематичний план практичних занять, календарно-тематичний план лекцій, рекомендовану літературу, регламент оцінювання поточного контролю, графік поточних консультацій, графіки складання і перескладання підсумкового контролю, регламент оцінювання підсумкового контролю (рис. 1); відео лекцій, методичні рекомендації до практичних занять, тести та ситуаційні завдання для проведення поточного контролю до кожного практичного заняття (рис. 2); презентації усіх лекцій, завдання для

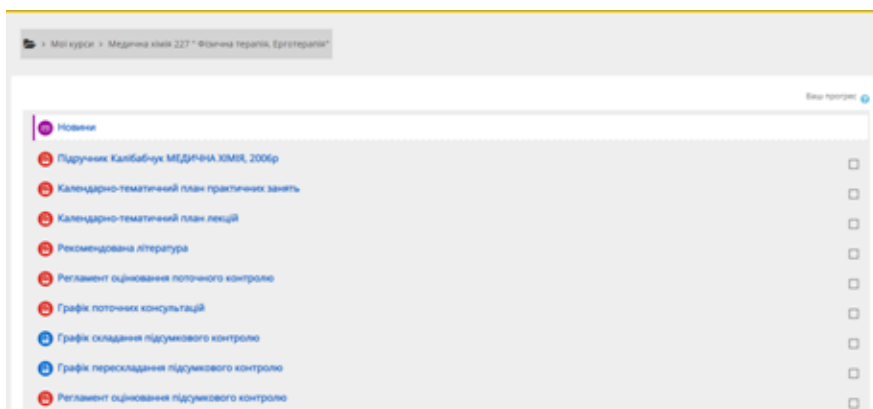

Рис. 1. Складові курсу «Медична хімія».

самостійної роботи студентів, перелік основних термінів до кожного

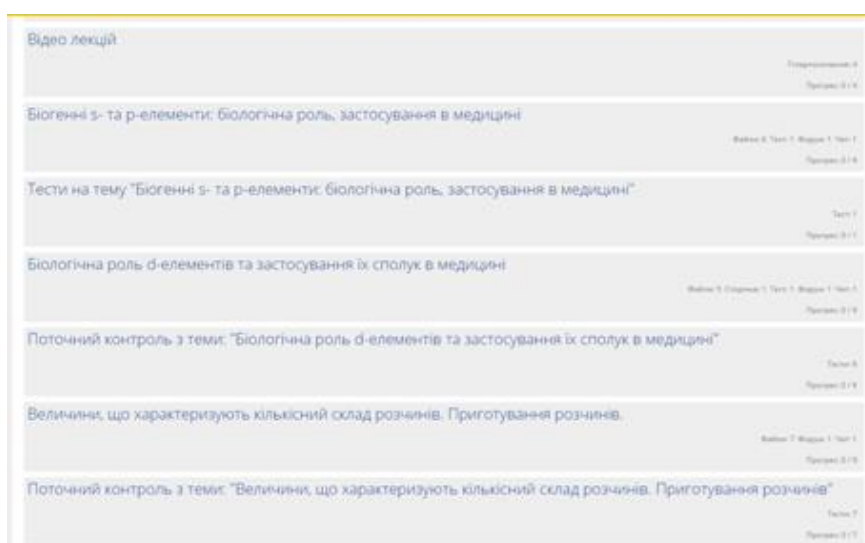

Рис. 2. Відео лекцій, методичні рекомендації, тести та ситуаційні завдання курсу «Медична хімія».

практичного заняття, відео лабораторних робіт, протоколи лабораторних робіт, приклади тестових завдань, розбір алгоритму та розв'язування ситуаційних

Рис. 3. Презентації лекцій, завдання для самостійної роботи студентів, перелік основних термінів до кожного практичного заняття, відео лабораторних робіт, протоколи лабораторних робіт, приклади тестових завдань.

завдань (рис. 3); тестові та письмові завдання для проведення поточного та підсумкового контролю кожної окремої групи (рис. 4);

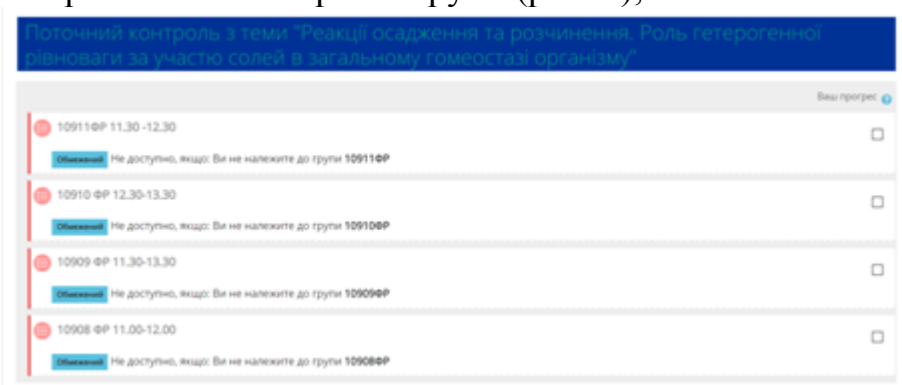

Рис. 4. Тести та ситуаційні завдання для проведення поточного та підсумкового контролю знань студентів.

список основної та додаткової літератури; обговорення; дискусії

(<http://neuron.nmuofficial.com/course/view.php?id=6802>) [3]. З першого ж дня карантину студенти мають повноцінні практичні заняття з курсу «Медична хімія», організовані в режимі онлайн зв'язку через платформу ZOOM та з використанням web- сервісів WhatsApp, Telegram, Viber. Досвід професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія» при вивченні дисципліни «Медична хімія» в умовах дистанційного навчання на кафедрі медичної та загальної хімії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця на платформі Neuron засвідчує, що студенти набули ґрунтовні знання з дисципліни та отримали позитивні результати. А саме, із 53 студентів, що вивчали курс «Медична хімія» в умовах дистанційного навчання у першому семестрі 2020-2021 н.р. оцінку за шкалою ECTS «А» отримали 5 студентів, «В» - 14 студентів, «С» - 18 студентів, «D» - 10 студентів, «Е» - 6 студентів (рис. 5). «Медична хімія» є важливою дисципліною у професійній підготовці фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія».

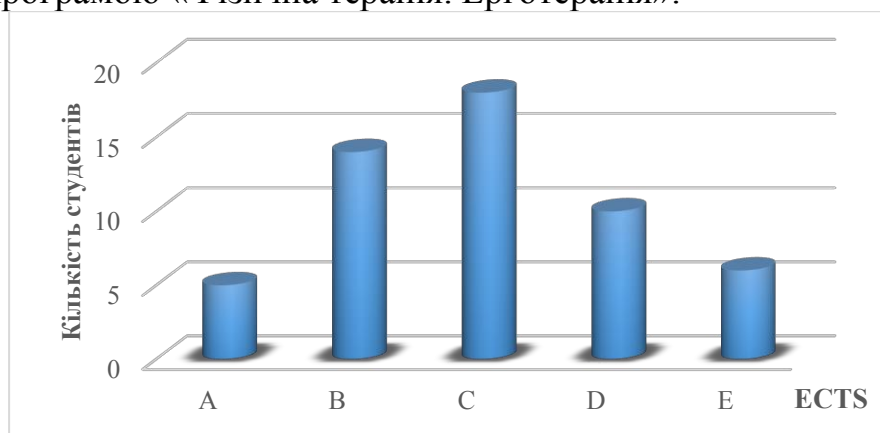

Рис. 5. Результати з дисципліни «Медична хімія» у I семестрі 2020-2021 н.р. фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія».

Знання, які отримують студенти у процесі вивчення медичної хімії є теоретичною та практичною базою для вивчення профільних дисциплін на старших курсах. Без знань з медичної хімії не можна вирішити завдання і проблеми фармакології, побічної дії ліків, загальної біологічної хімії та біологічна хімія рухомої активності, патофізіології.

Висновки. В умовах глобалізації та інтернаціоналізації професійної підготовки фахівців з фізичної реабілітації першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Фізична терапія. Ерготерапія» освітньо-методичний комплекс з навчальної дисципліни «Медична хімія», розроблений кафедрою медичної та загальної хімії Національного медичного університету імені О.О. Богомольця на платформі дистанційного навчання Neuron у поєднанні із застосуванням платформи ZOOM та web- сервісів WhatsApp, Telegram, Viber, а також результатами інших наукових розробок цього напрямку та використання спеціального програмного забезпечення, орієнтованого на самостійну пізнавальну та практичну діяльність студентів дозволять підвищити конкурентоспроможність вищої медичної освіти, вивести її на якісно новий рівень.

Перелік посилань:

1. Підготовка фахівців у галузі 22 «Охорона здоров'я» за спеціальністю 227 «Фізична терапія. Ерготерапія» в НМУ ім. О.О. Богомольця. URL: <http://nmuofficial.com/vstupna-kampaniya/informatsiya-pro-spetsialnosti-universytetu/fizychna-terapiya-ergoterapiya/>

2. Робоча програма навчальної дисципліни «Медична хімія» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Галузь знань 22 «Охорона здоров'я». Спеціальність 227 «Фізична терапія. Ерготерапія», 2019. 16 с.

3. Neuron - Дистанційна освіта НМУ імені О.О. Богомольця. URL: <http://neuron.nmuofficial.com/course/view.php?id=6802>.

ОРГАНІЗАЦІЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЯ ЛІКІВ»

Тозюк О. Ю., Воронкіна А. С., Кудря В. В.

**Вінницький національний медичний університет ім. М. І. Пирогова,
м. Вінниця, Україна
olena.tozyuk@gmail.com**

Ключові слова: дистанційна форма навчання, технологія ліків, магістр фармації, навчально-методичне забезпечення, сучасні педагогічні підходи

Вступ. Запорукою безперервності та належної якості освітнього процесу в умовах пандемії є впровадження та активне використання дистанційної форми навчання (ДФН) [1]. Чільне місце у забезпеченні ДФН займають сучасні інформаційні технології. ДФН має ряд переваг та недоліків, перераховувати які немає потреби, адже усі без виключення науково-педагогічні працівники за час карантинних обмежень на території України зіштовхнулися з ними у ході провадження своєї професійної діяльності.